

1. Az intézmény adatai:

Megnevezése: Kalocsai Nebuló Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-oktatást Végző Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Intézmény OM azonosítója: 038451 004

Székhelye: 6300 Kalocsa, Tompa Mihály utca 10-14.

Levelezési címe: 6300 Kalocsa, Tompa Mihály utca 10-14.

Telefonszáma: 06 78 461-667

E-mail címe: nebulokalocsa@gmail.com

Honlapjának címe: www.nebulokalocsa.sulinet.hu

2. A felkínált jó gyakorlataink bemutatása

1. jó gyakorlat megnevezése: Társadalmi érzékenyítés egymásra épülő akcióprogramokkal

célja: többségi intézményben tanuló diákok és fogyatékkal élő közötti kapcsolatépítés a játék segítségével

célcsoport: többségi intézmények tanulói

intézménytípus: általános iskola, szakképző intézmény, gyógypedagógiai intézmény

a jó gyakorlat rövid leírása: A többségi iskolákban tanuló 2. 6. 9. osztályos diákok számára szervezünk tematikus érzékenyítő programokat. Az egymásra épülés lehetővé teszi, hogy ugyanazon tanuló későbbi életkorban is visszatérhessen iskolánkba. Az akadályverseny-állomásokon a diákok megtapasztalhatják a fogyatékkal élő emberek nehézségeit, és hogy hogyan tudnak bizonyos helyzetekben partneri megközelítéssel segíteni. Az egyes csapatok nem egymás ellen, hanem életkoruknak megfelelő közös célért versenyeznek.

jó gyakorlat alkalmazási területei: a tanuló, gyermek személyiségének fejlesztése, közösségépítés

jó gyakorlat megosztásának formája: előadás, műhelymunka, bemutató foglalkozás

A jó gyakorlat humán-erőforrás igénye: akcióprogramonként 2 fő koordináló pedagógus, állomásonként 1 felnőtt és 1 diák segítő

eszközigénye: az akcióprogramokon főként tornaeszközök és saját készítésű, többször használható eszközök kerülnek felhasználásra

és időigénye: akcióprogramonként 2 óra felkészülés és 2-3 tanóra megvalósítás

A jó gyakorlat részletes bemutatása:

A gyógypedagógiai intézményekben tanulók számára a speciális oktatási keretek nem feltétlenül kell, hogy teljes szeparálódást eredményezzenek. Gyógypedagógiai intézményként felelősségünk a kapcsolatépítés lehetőségének megteremtése a közös játék segítségével.

2012-ben kidolgozott jó gyakorlatunk, vagy egyes életkorú csoportok számára készült elemei bármilyen intézménytípus számára jól adaptálhatóak, lényege az a keretes szerkezet, mely a

nagy létszámú csoportok együtt-tevékenykedését segíti, valamint a programok egymásra épülése, mellyel célunk az, hogy az iskolánk környezetében élő tanulók iskolai pályafutásuk során legalább 3 alkalommal (2. 6. és 9. évfolyamon) vendégül láthassuk egy közös programon.

Az intézményünk jó gyakorlata a már több éve alkalmazott társadalmi érzékenyítő programsorozat, melynek segítségével minden évben megszólítjuk a város intézményeiben tanuló 2. 6. és 9. évfolyamos tanulókat egy egész délelőtti programsorozat segítségével. A 2. osztályosok számára a Sárkánymegmentő haditorna, a 6. osztályosok számára a Rendkívüli Kihívások Napja, a 9. osztályosok számára pedig az Ability Sport Nap kerül megszervezésre. Az egymásra épülés lehetővé teszi, hogy ugyanazon tanuló más-más életkorban visszatérhessen a programsorozatunkra.

A programok akadályverseny-szerűen, az egyes állomásokon kerülnek megvalósításra, és az egyes feladatok során megtapasztalhatják, milyen nehézségekkel kell megküzdniük a fogyatékkal élőknek és ők hogyan tudnak bizonyos helyzetekben segíteni. Az egyes csapatok nem egymás ellen, hanem életkoruknak megfelelően közös célért „versenyeznek”. A tevékenységek megszervezése akadályverseny keretében történik. Az állomásokon megoldandó feladatokat mindig az adott korosztálynak megfelelően tervezzük, szervezzük meg. A játék lebonyolítása mindig ugyanolyan szisztéma szerint zajlik, más-más tartalommal megtöltve. Ez biztosítja a rugalmas, kreatív, változatos megvalósítást.

Minden esetben a programok lebonyolítása keretes rendszerben történik. A különböző iskolákból érkező osztályok, illetve saját intézményünk tanulói egy-egy csapatot alkotnak. A köszöntő, illetve feladatismertetést követően közös torna készíti elő a mozgásos feladatok végzését.

A résztvevő tanulók különböző állomásokon mutathatják meg tudásukat, ügyességüket. A csapatok forgószínpad szerűen haladnak a különböző helyszínekre. Tájékozódásukat, a sorrend betartását előre elkészített térkép segíti.

A feladatok összeállítása a részt vevő gyermekek, fiatalok életkorának megfelelően történik.

A programok lezárást bemutatókkal, a vetélkedőn készített fényképekből készült prezentációval zárjuk.

2. jó gyakorlat megnevezése: Képességfejlesztés a múzeumpedagógia eszközeivel

célja: sajátos nevelési igényű tanulók szociális és orientációs képességeinek fejlesztése a hagyományismeret és hagyományörzés útján

célcsoport: sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó pedagógusok

intézménytípus: gyógypedagógiai intézmény

a jó gyakorlat rövid leírása: A múzeumpedagógiai foglalkozásokkal célunk, hogy tanítványaink ismerjék és tiszteljék hagyományainkat, történelmi múltunkat, nevelődjének múzeumot szerető, tisztelő emberekké.

E célok megvalósításának elengedhetetlen feltétele a kulturált viselkedésre nevelés más, nem iskolai környezetben. A múzeumpedagógiai foglalkozásokon diákjaink számára „kézzel foghatóvá” válik történelmi múltunk egy-egy szelete, pl. „Így élt az ősember! –Agyagozás,

Megszólalnak az ókori régészeti leletek! – Mozaik készítése”. Lehetőség van forrásfeldolgozó történelem órák megtartására is, pl. a XIX-XX. század dokumentumai alapján. A múzeumpedagógia a sajátos nevelési igényű diákjaink számára az idői orientáció kialakításának, a kreativitás és esztétikai érzék fejlesztésének színtere, legfontosabb jellemzője az élményszerűség. Megfoghatóak a múzeumi tárgyak, történetek kapcsolódnak hozzájuk, hasonló tárgyakat készíthetnek. Pl. gyertyamártás, kenyérlángos sütése, nemezelés. A néphagyományok és a helytörténet megismerése fontos része a lokálpatriotizmusra, hazafiságra nevelésnek pl. kalocsai hímzés története, kalocsai cserépedények.

jó gyakorlat alkalmazási területei *(pl. a tanuló, gyermek személyiségének fejlesztése, szakmai feladatok, szaktárgyi, tantervi tudás fejlesztése, a tanulás támogatása stb.):*

a tanuló, gyermek személyiségének fejlesztése, szaktárgyi, tantervi tudás fejlesztése

jó gyakorlat megosztásának formája: *(pl. előadás, műhelymunka, bemutató foglalkozás, stb.)* bemutató foglalkozás, igény esetén műhelymunka

A jó gyakorlat humán-erőforrás igénye: 2 fő pedagógus

eszközigénye: foglalkozás témájának megfelelő népi tárgyi emlékek

és időigénye: 2 óra felkészülés, 1 óra megvalósítás

A jó gyakorlat részletes bemutatása:

A Kalocsai Nebuló EGYMI-ben és elődintézményében a 2000-es évek elejétől zajlottak rendszeres múzeumlátogatások. 2012-től ezek a foglalkozások már tervszerűen, a témaköröket egymásra építve, az tanulók számára koncentrikus ismeretbővítést nyújtva évről évre, minden évfolyamon megvalósulnak, évente 5-6 alkalommal. A múzeumpedagógiai foglalkozásokkal célunk, hogy tanítványaink ismerjék és tiszteljék hagyományainkat, történelmi múltunkat, nevelődjenek múzeumot szerető, tisztelő emberekké.

Egy elmúlt kor megértésének alapfeltétele a történelmi fantázia, annak elképzelése, ami már nincs, de valaha volt. A múzeumpedagógia legfontosabb jellemzője az élményszerűség. Az élmény, amelynek hatására a gyermekekben felszabadulnak a gátlások, s a múzeum mint „kötelező rossz” megszűnik, helyébe lép az élményt adó múzeum. Megfoghatóak a múzeumi tárgyak, történetek kapcsolódnak hozzájuk, hasonló tárgyakat készíthetnek.

E célok megvalósításának elengedhetetlen feltétele a kulturált viselkedésre nevelés más, nem iskolai környezetben. A múzeumpedagógiai foglalkozásokon diákjaink számára „kézzel foghatóvá” válik történelmi múltunk egy-egy szelete, pl. „Így élt az ősember! –Agyagozás, Megszólalnak az ókori régészeti leletek! – Mozaik készítése”. Lehetőség van forrásfeldolgozó történelem órák megtartására is, pl. a XIX-XX. század dokumentumai alapján. A múzeumpedagógia a sajátos nevelési igényű diákjaink számára az idői orientáció kialakításának, a kreativitás és esztétikai érzék fejlesztésének színtere, legfontosabb jellemzője az élményszerűség. Megfoghatóak a múzeumi tárgyak, történetek kapcsolódnak hozzájuk, hasonló tárgyakat készíthetnek. Pl. gyertyamártás, kenyérlángos sütése, nemezelés. A néphagyományok és a helytörténet megismerése fontos része a lokálpatriotizmusra, hazafiságra nevelésnek pl. kalocsai hímzés története, kalocsai cserépedények.

Fejlesztendő kompetenciák közé tartozik az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése, kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia fejlesztése, A foglalkozások által fejlődik a kognitív kompetencia ,

azaz az információkezelés motívum-és képességendszere. Elemei a kommunikatív, a gondolkodási és a tanulási kompetencia.

A múzeumpedagógiai foglalkozások fejlesztik a gyermekek önértékelését, önismeretét. A foglalkozásokon elhangzó történetek segítenek eligazodni a diákoknak az időben, a történelemben, fejlődik lateralitásuk, az események időrendbe rakása. A foglalkozások során fejlődik a szem-kéz koordináció, a finommotorika, a kézügyességük. Fejlődhetnek a gyermek személyiségvonásai az információkra adott válaszaik alapján. Motiválttá válik a gyermek, és a motivációk irányítják, befolyásolják, szelektálják a viselkedést bizonyos magatartások, célok felé.

A foglalkozások során fontos szempont a tantárgyi koncentráció. A múzeumpedagógiai foglalkozásokon elhangzó népdalok, népballadák segítik a hallási differenciálást, a ritmus érzék fejlődését. A foglalkozásokon pl. a matematikai alapkészségeket is fejleszthetjük. a mennyiségfogalom kialakítását, megerősítését.

A jó gyakorlat bemutató óráját a korábbi években megtekintette az Ácsi Gárdonyi Géza Általános Iskola egy tanulócsoportja és pedagógusai, a Kiskőrösi EGYMI két tanulócsoportja és pedagógusai, Solti Vécsey Károly Általános Iskola 2. osztálya és pedagógusai és a Kecskeméti EGYMI tantestületének csoportja.

3. jó gyakorlat megnevezése: Osztályfőnöki órákkal a Békés Iskolává válás útján

célja: sajátos nevelési igényű tanulók szociális készségeinek fejlesztése, társas kapcsolatainak elősegítése

célcsoport: sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó osztályfőnökök, pedagógusok

intézménytípus: gyógypedagógiai intézmények, integráló általános iskolák

a jó gyakorlat rövid leírása: Az osztályfőnöki órákkal a Békés Iskolává válás útján gerincét egy 7-10 alkalmas, enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára adaptált foglalkozás-sorozat adja, melyen a tanulók megismerik a bántalmazás mibenlétét, szereplőit, lehetséges kezelési módjait. A foglalkozások végére megtanulnak különbséget tenni konfliktushelyzet és tényleges bántalmazás között. Megismerik, megtanulják átérezni a bántalmazott érzéseit, megtanulnak segítséget kérni, empatikusabbá válnak társaik iránt. A foglalkozássorozat így hozzájárul a közösség fejlődéséhez is.

jó gyakorlat alkalmazási területei (pl. a tanuló, gyermek személyiségének fejlesztése, szakmai feladatok, szaktárgyi, tantervi tudás fejlesztése, a tanulás támogatása stb.): a tanuló, gyermek személyiségének fejlesztése, közösségfejlesztés

jó gyakorlat megosztásának formája: (pl. előadás, műhelymunka, bemutató foglalkozás, stb.) bemutató óra, igény szerint műhelymunka

A jó gyakorlat humán-erőforrás igénye: tantestületenként min. 1 fő adaptáló pedagógus

eszközigénye: videófilm-megjelenítő eszköz (pl: projektor-laptop)

és időigénye: a téma feldolgozása 7 alkalmas foglalkozáson javasolt, alkalmanként 1 óra felkészülés, 1 óra megvalósítás

A jó gyakorlat részletes bemutatása:

A Békés Iskola Program keretén belül legfőbb célunk az iskolai agresszió és zaklatás csökkentése, a konfliktusok megelőzése és kezelése valamint, hogy a diákközösség tagjai szorosabb és hatékonyabb együttműködése. Az iskolai közösség fejlődése.

2017. szeptemberében csatlakozott iskolánk a programhoz, melynek alapját egy 7-10 alkalmas, enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára adaptált foglalkozássorozat adja. Célja, hogy érzékenyítse az iskolai közösség tagjait (felnőtteket és gyerekeket egyaránt) a bántalmazás jelenségére. A bántalmazó – áldozat – szemlélő hármasság dinamikáját járja körbe, továbbá a közösségben rejlő erőforrásokra fókuszál. A resztoratív konfliktus megelőzési-, kezelési módszerek is része, melynek szemlélete szintén elősegíti az egyéni és közösségi felelősségvállalást.

A foglalkozások az alábbi témákat járja körül:

- bántalmazás fogalma, típusai, szereplői,
- a bántalmazás és a konfliktus közötti különbség,
- a bántalmazás következményei,
- a szemlélők típusai és a szemlélődő magatartás okai,
- a védelmezés,
- a viccelődés és a bántalmazás közötti különbség,
- árulkodás és a segítségkérés közötti különbség,
- aszertivitás,
- bántalmazás elleni csoportszabályok kidolgozása,
- a büntetés és a jóvátétel előnyei és hátrányai,
- a jóvátételi szemlélet bevezetése szabályszegés, konfliktus esetén.

A programsorozat során tudatosítjuk a bántalmazás hátterében álló hatalmi harcok folyamatát, szerepeit és az azt fenntartó körülményeket. Ezeket az ismereteket továbbadva a gyerekeknek, olyan közösségi légkört hozhatunk létre, ahol a bántalmazással kapcsolatos tabuk ledőlnek, a tehetetlenség érzés helyébe az aktív cselekvés lép és a hibáztatás helyett a megértés, az elfogadás és jóvátétel kerül fókuszba.

Ez a 7-10 tanóra ismeretének átadása a gyermekek és a felnőttek számára csak egy út kezdete és nem a vége. Önmagában ettől még nem fog megszűnni az ilyen jellegű probléma, de a tudatosabbá válnak és erre már fel lehet építeni a bántalmazás megelőzésének és kezelésének programjait, kampányait.

Ehhez kapcsolódóan már több éve szervezünk kiegészítő programokat / kampányokat. Melyek a biztonságos internethasználtra, a karácsonyra hangolódásra és nőnap alkalmával a nemek közötti elvárt viselkedésre fókuszálnak.

Az internet biztonságos használatát, veszélyét, az interneten előforduló bántalmazás formáit, segítségkérés lehetőségeit ismerhetik meg a biztonságos internethasználat kampánysorozatunkban. Állandó eleme a programnak egy „Facebook” üzenőfal, mely segítségével kifejezhetik érzelmeiket, névtelenül üzenhetnek pozitív dolgokat, de elmondhatják negatív véleményüket is, mellyel megtanulják azt, hogy nem személyeskedünk, nem minősítjük a másikat, mások érzését tiszteletben tartjuk. A program részét képezi mindig egy feladat, amely megmutatja tanulóinknak az internet hasznos oldalát is. Mellyel a látókörüket kiszélesítjük, új dolgokat ismertetünk meg velük, és a csoportban való együttműködésüket is fejlesszük.

A „Szeretet hete” programsorozatunk célja, hogy a különböző társadalmi és szociális helyzetű tanulóink közösen készülődjenek a karácsonyi ünnepekre, merjék kimutatni érzéseiket, megélik a szeretet, a béke, a meghittség élményét.

A lovagi programunk célja, hogy megismerjék a fiúk-lányok közötti megfelelő viselkedést. Felhívjuk a figyelmet az egymás tiszteletére, az egymásra figyelésre, az egymás közötti elvárt kapcsolatra, a megfelelő kommunikációra és illemre.

Elmondhatjuk, hogy a Békés Iskola program összes programja számára fontos a személyközi és szociális kompetenciák fejlesztése, mint az empátia, tolerancia, segítőkészség, tisztelet és az egymás közötti kommunikáció finomítása. A csoportmunkák során az osztályközösségekben előtérbe kerül az együttműködés, az egymás segítése, a feladat sikeressége érdekében kompromisszumkötés. Mindezek által fejlődik a közösségi élet az osztályokban, az iskolában.

Az intézmény vállalja a 3 bemutatott jó gyakorlat átadását, a témakörökhöz kapcsolódóan igény szerint műhelymunka szervezését.

jó gyakorlat megnevezése	Jó gyakorlat átadói	javasolt munkaforma	átadás javasolt időpontja	átadás helyszíne	jelentkezők javasolt köre	jav. létszám / alkalom
Társadalmi érzékenyítés egymásra épülő akcióprogramokkal	Csupor Zsolt Jánosné, Tamás Krisztina	Bemutató foglalkozás hozzá kapcsolódó megbeszéléssel, igény szerint műhelymunka	Tavaszi pedagógiai hét, igény szerint	Kalocsa i Nebuló EGYMI székhelye	gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, tanító, tanár, szakoktató	
Képességfejlesztés a múzeumpedagógia eszközeivel	Barnáné Nagy Angéla, Bartal József	Bemutató foglalkozás hozzá kapcsolódó megbeszéléssel, igény szerint műhelymunka	Őszi pedagógiai hét, valamint igény szerint	Kalocsa i Visky Károly Múzeum	gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, tanító, tanár, szakoktató	
Osztályfőnöki órákkal a Békés Iskolává válás útján	Gaál-Schneider Ilona, Rausch Petra	Bemutató foglalkozás hozzá kapcsolódó megbeszéléssel, igény szerint műhelymunka	Őszi és/vagy tavaszi pedagógiai hét	Kalocsa i Nebuló EGYMI székhelye	gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, tanító, tanár, szakoktató, iskolapszichológus, iskolai szociális munkás, főként osztályfőnököknek ajánljuk	